

ת"פ 35051/04/19 - מדינת ישראל נגד אהרון מאיר

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 35051-04-19 מדינת ישראל נ' מאיר

בפני	כבוד השופט דוד שאול גבאי ריכטר
בעניין:	מדינת ישראל
	ע"י תביעות ירושלים
	נגד
	אהרון מאיר
	ע"י ב"כ עו"ד ארז בר-צבי
המאשימה	
הנאשם	

גזר דין

כתב האישום המתוקן

הנאשם הורשע על פי הודאתו בעבירות ובעובדות המנויות בכתב האישום המתוקן, בכך שגידל בביתו 19 שתילים של קנביס במשקל של 19.7 קילוגרם. כמו כן התקין בביתו ציוד שנועד לסייע לו בגידול הסם, לרבות מנורות חימום, פילטרים, ספקי כוח, משאבות ומשאבות חמצן, נייר כסף לכיסוי חלונות הבית, מדי חום ולחות, תקעים עם שעון הפעלה, ארגז ובו בקבוקי כימיקלים וטפטפות וכן משקל. באותן נסיבות החזיק הנאשם בדירה שקית ובה 407.74 גרם קנביס וסכום כסף של 1,050 ₪ ו-2,000 דולר. על סמך כל זאת, הודה הנאשם והורשע בביצוע עבירות של גידול סם לפי סעיף 6 לפקודת הסמים המסוכנים (להלן - **הפקודה**), החזקת סם שלא לצריכה עצמית, לפי סעיפים 7(א) + (ג) רישא לפקודה והחזקת כלים להכנת סם שלא לצריכה עצמית, לפי סעיף 10 רישא לפקודה.

מהלך הדין

נגד הנאשם הוגש כתב אישום, יחד עם בקשה להותרת תנאי השחרור משלב "מעצר הימים" על כנם, דהיינו מעצר בית מלא. הנאשם שהה בתנאים אלו תקופה לא מבוטלת, ובסופו של יום, בוטלו התנאים לנוכח היעדר הפרתם ורכיב חלוף הזמן.

הנאשם הודה בכתב אישום מתוקן, והצדדים הגיעו להסכמות, לפיהן ישונו תנאי שחרורו של הנאשם, הוא לא יוכרז סוחר סמים, והכספים שנתפסו ישמשו לתשלום קנס בסך 10,000 ₪, כשיתר הרכיבים לא הוסכמו.

תסקיר

מהתסקיר שהוגש בעניינו של הנאשם עולה מדובר באדם ללא עבר פלילי, גרוש כבן 44, ואב לבן כבן 20. גרושתו והבן מתגוררים בחו"ל ואין לו קשר עימם. הוריו של הנאשם בשנות השישים לחייהם, גרושים, ואביו מתגורר בחו"ל ואמו מתגוררת בארץ. הנאשם מתגורר בגפו בדירה של הדיור הציבורי. בשנת 2001 הוכר כנפגע פעולות איבה והוא בעל נכות 74% מהמוסד לביטוח לאומי, כשהוא מטופל במחלקת השיקום של מוסד זה. הנאשם יליד אוקראינה, ובהיותו כבן 21 עלה ארצה. הוא למד במסגרת תורנית, נישא ונולד לו בנו, כשלאחר מכן, התגרשו בני הזוג. בשנת 2000 נפגע הנאשם בפיגוע ירי בכביש 443 באורח אנוש. משפחה בישוב בו התגורר סעדה אותו, ואולם למרבה הפלצות, זוג ההורים של משפחה זו נרצחו בפיגוע בירושלים, דבר שהקשה עוד יותר על הנאשם הפגוע ממילא. הנאשם סובל מפוסט טראומה ומטופל ע"י פסיכולוג פרטי במשך כשמונה שנים ברציפות, והם נפגשים אחת לשבועיים. בנוסף הנאשם עבר 10 ניתוחים בגופו לאורך השנים מאז הפיגוע בו נפצע, הוא מתקשה לאכול אוכל מוצק, יד ימינו אינה מתפקדת למרות טיפולים פיזיותרפיים אינטנסיביים, הוא סובל מכאבים עזים, מקשיי שינה וממצב רוח ירוד. בפועל, הוא נעדר יכולת לעבוד, ואין לו מעגל תמיכה חברי או משפחתי. נמסר כי לנאשם אושר רישיון לשימוש בקנביס, בשל תחלואיו. הנאשם נטל אחריות מלאה למעשים וטען כי עשה אותם מתוך שעמום, לאחר שצפה בסרטונים ב-You Tube לגבי אופן גידול הקנביס. הוא שלל כוונה לסחור בסם או לחלקו לאחרים. שירות המבחן התרשם כי הנאשם שיתף עמו פעולה באופן כן וכמיטב יכולתו. שירות המבחן העריך כי הנאשם למרות היותו אימפולסיבי במידת מה, חווה את ההליך הפלילי באופן מרתיע והוא חש בושה בשל כך. השירות המליץ על הטלת של"ץ בהיקף 160 שעות במסגרת עמותת "אלווין" בתפקידי הדרכה וכן צו מבחן לתקופה של שנה.

טיעונים לעונש

הצדדים לא הגיעו להסכמה עונשית.

מחד, ב"כ המאשימה טענה לחומרת נסיבות ביצוע העבירה, כמות הסמים, כמות הציוד שבו נעשה שימוש לצורך גידול הסמים והמקום שבו גודלו - ביתו של הנאשם. המאשימה עתרה למתחם ענישה שבין 18 ל-36 חודשי מאסר, וביקשה להשית על הנאשם עונש ברף התחתון, יחד עם ענישה נלווית והקנס המוסכם. לדעת ב"כ המאשימה, בעניינו אין נסיבות המאפשרות לחרוג ממתחם הענישה.

מאידך, הסניגור הדגיש את נסיבותיו האישיות הקשות של הנאשם, ועתר לאמץ את המלצת שירות המבחן.

הנאשם סיפר, כי נוסף לכל תחלואיו, חלה בסרטן בפלג גופו העליון. הוא סיפר כי בפיגוע נפצע מקליע שחדר לצווארו ויצא מן הגוף. הנאשם הביע צער על מעשיו וסיפר כי עבר תהליך קשה, ובסופו של יום ביקש סליחה.

קביעת מתחם הענישה - מתחם הענישה צריך להתייחס לעקרון ההלימה, הנוגע ליחס לערך החברתי המוגן, מידת הפגיעה בו, מדיניות הענישה הנוהגת ונסיבות ביצוע העבירה.

אשר לערך המוגן - העבירות אותן עבר הנאשם פוגעות בערך המוגן של בריאות הציבור, שלומו ובטחונו. נגע הסמים פוגע בכל, מקטון ועד גדול, בעני ובעשיר, ללא קשר למוצא, מגדר, מצב סוציו-אקונומי או כל משתנה אחר, המבחין בין פרטי החברה. בעניינו, מידת הפגיעה בערך המוגן מורכבת - מחד, מדובר בכמות סמים גדולה ביותר שבצדק אינה

נחשבת לכמות לצריכה עצמית. מאידך, מכלול הנסיבות מלמד, כי ספק אם הנאשם הספציפי שלפניי, בבדידותו המזהרת, התכוון להפיץ את הסמים לאחרים. כך או כך, מדובר באירוע חריג שלא התברר עד תומו.

נסיבות הקשורות בביצוע העבירה, לפי סעיף 40ט' לחוק העונשין - בין הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה יש לשקול את אלה, לעניין קביעת המתחם: מדובר בעבירה מתוכננת לפרטי פרטים - כמות הציוד לצורך גידול הסם, כיסוי חלונות לצורך מימוש הגידול, וכמותו של הסם, אשר הופכת ל"איכות" במובן השלילי, גם אם מדובר ב"סם קל" מסוג קנביס; הנאשם אחראי באופן בלעדי למעשים וצריך היה להימנע מהם; בפועל לא נגרם נזק מביצוע העבירה, אך אילו היה מופץ הסם, נזקו היה בלתי מדיד לחומרה; "שעמום" אינה מהווה הגנה במשפט הפלילי, וכידוע בטלה ושעמום, סופם בחטא.

מדיניות הענישה הנוהגת - הכלל בעבירות גידול בהיקפים גדולים הוא מאסר. בעפ"ג (מרכז) **שובל** נ' **מ"י** (מיום 15.7.2019) גזר בין המשפט 10 חודשי מאסר על נאשם שגידל 10 ק"ג קנביס להפצה, על בסיס מתחם שבין 10 ל-24 חודשי מאסר; בנסיבות חמורות ממקורו, נגזרו 8 חודשי מאסר בפועל על בסיס מתחם שבין 8 ל-20 חודשים על אדם שגידל כמעט 10 טון קנביס במעבדת הידרו - רע"פ 3864/16 **בן דוד** נ' **מ"י** (מיום 17.5.2016); במקרה אחר נגזר עונש של 9 חודשי מאסר על בסיס מתחם שבין 8 ל-18 חודשי מאסר על נאשם שהחזיק במקלט 5 ק"ג קנביס בשתילים, אך היה לו עבר מכביד - רע"פ 2675/17 **ארצי** נ' **מ"י** (מיום 23.8.2017). גם הפסיקה אליה הפנתה המאשימה תומכת בכך.

מתחם הענישה - לפיכך, מתחם הענישה צריך לעמוד על בין 12 ל-24 חודשי מאסר.

נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה לפי סעיף 40י"א לחוק העונשין - ניתן לתת משקל לנסיבות הבאות שאינן קשורות בביצוע העבירה, במסגרת גזירת העונש בתוך המתחם: מדובר בנאשם בשנות הארבעים לחייו, ללא כל עבר פלילי; למעשה, מדובר באדם ערירי ללא מוקד תמיכה משפחתי כלשהו (הוא אינו בקשר סדיר עם אמו שחיה בארץ, בקשר אם אביו החי בחו"ל, ומנותק קשר מבנו היחיד ומגרשותו המתגוררים בחו"ל); חייו בארץ היו רצופי טרגדיות - החל מפציעתו האנושה בפיגוע דרך אובדן חבריו שסעדו אותו, בנסיבות דומות, דרך טיפולים קשים ומפרכים, ודרך העובדה שתחלואיו רבים וקשים עד מאוד; הנאשם נעדר יכולת ממשית לפרנס עצמו לנוכח מצבו - גוף-נפש-רגש; הוא נטל אחריות מלאה, צער חרטה ובושה על מעשיו; לכל אורך השנים האחרונות הוא משולב בטיפול נפשי, והביע רצון להיעזר בשירות המבחן לצרכים טיפוליים.

המיקום במתחם והחריגה ממנו מטעמי נסיבותיו האישיות הרפואיות החריגות של הנאשם - אלמלא נסיבותיו האישיות החריגות של הנאשם, היה מקום למקמו באמצע מתחם הענישה לנוכח נסיבות ביצוע העבירה. אלא, שנסבותיו של הנאשם חריגות בכל קנה מידה, והגם שסעיף 40ד' לחוק העונשין אינו יכול לחול בענייננו (טעמי שיקום), הרי שיש מקום לאמץ את הדרך בה הלך בית המשפט העליון ב-ע"פ 4456/14 **קלנר ואח'** נ' **מ"י** (מיום 29.12.2015, להלן - **עניין לופוליאנסקי**), והוא חריגה מ"שיקולי צדק" (ר' סעיפים 212-218 לפסק דינו של כב' השופט פוגלמן). נקבע אמנם, כי מדובר בחריג שבחריגים, ואולם אני סבור כי יש לאמץ גישה זו כאן, לנוכח הנסיבות החריגות של הנאשם - מדובר בנפגע פעולות איבה שפציעתו מהפיגוע הייתה קשה והיא מתפרשת לא רק על ההיבט הפיזי של חייו, אלא גם על

ההיבט הנפשי והרגשי - לא רק שהוא סובל ממגבלות גופניות קשות אלא שהוא סובל מפוסט טראומה, נדודי שינה וכאבים עזים. אם לא די בכך, גם לקה בסרטן.

בשל כל אלה, עונש של מאסר בפועל מאחורי סורג ובריח יהא בגדר התאכזרות לא מידתית בנאשם בנסיבותיו.

אציין, כי נדמה שהמחוקק שת לבו לדברי בית המשפט העליון בעניין **לופוליאנסקי**, שעה שאושרה הצעת חוק ממשלתית לתיקון חוק העונשין (להלן - **תיקון 128**). על-פי הצעת החוק, מוצע כי לאחר סעיף 40יא הנוכחי, יובא התיקון הבא:

"40יא1. (א) על אף האמור בסעיף 40יא, רשאי בית המשפט לקבוע את עונשו של הנאשם בחריגה ממתחם העונש ההולם, אם מצא כי מתקיימת נסיבה מיוחדת ויוצאת דופן שאינה קשורה בביצוע העבירה, מהנסיבות המפורטות להלן, המצדיקה חריגה ממתחם הענישה ההולם כדי למנוע עיוות דין:

(1) הפגיעה של העונש בנאשם עלולה להיות קשה במיוחד בשל מצבו הבריאותי החריג..."

בעניין זה נאמר בהצעת החוק כך:

"על-פי סעיף 40יא1 המוצע, הסוג הראשון והמרכזי של נסיבות חריגות ויוצאות דופן המצדיקות חריגה ממתחם העונש ההולם כדי למנוע עיוות דין, הן נסיבות אישיות מיוחדות המהוות 'נטל עונשי נוסף' מובהק על נאשם במידה המצדיקה חריגה לקולה מאותו מתחם, וזאת כנגזרת של עקרון ההלימה. נסיבות מסוג זה, העשויות ליצור את ההבדל מבחינת 'השפעת העונש' (Impact) על הנאשם, יכולות לנבוע, למשל, ממצבו הרפואי של הנאשם..." (**הצעות חוק הממשלה - 1052**, כ"א בסיוון התשע"ו, 27.6.2016, ע"ע 1078-1079).

בהמשך מופנה הקורא לאמור בעניין **לופוליאנסקי**. אמנם, אין מדובר בחוק שנכנס לתוקף, אך מדובר בכוונה ברורה של המחוקק, לנוכח אמירות בית המשפט העליון, ויש לתת לכך משקל.

גזירת הדין

לפיכך, אני מחליט לגזור על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 8 חודשי מאסר, שלא ירוצו אלא אם יעבור הנאשם כל עבירה לפי פקודת הסמים המסוכנים, בתוך שלוש שנים מהיום, למעט שימוש עצמי והחזקת כלים לשימוש עצמי;

ב. קנס בסך 10,000 ₪, אשר ישולם עד ליום 1.3.2020, או חודשיים מאסר תמורתו אם לא ישולם. המאשימה תעביר לקופת בית המשפט עד ליום 15.12.2019 את הכספים שנתפסו בתיק זה - 1,050 ₪ ו-2000 דולר, סכום זה יקוזז מהקנס, והיתרה תשולם עד 1.3.2020. מחדלה של המאשימה לבצע את האמור לא ייזקף לחובת הנאשם. **מורה על קיזוז הפקדה מתיק מעצר הימים.**

ג. 250 שעות שירות לתועלת הציבור (של"ץ), אשר ירוצו החל מיום 5.1.2020 ב"אלוין" ירושלים, על-פי התוכנית שהכין שירות המבחן ובפיקוחו. הנאשם הוזהר כי אי-קיום צו השל"ץ באופן משביע רצון עלול

להביא להפקעת הצו ולדין מחודש בשאלת גזר הדין הראוי לרבות הרשעה והטלת מאסר בפועל;

ד. צו מבחן לתקופה של 18 חודשים מהיום. במהלך תקופה זו הנאשם מחויב בשיתוף פעולה עם שירות המבחן, כאשר מובהר כי הפרת הצו תוכל להביא לפתיחה מחודשת של המשפט וגזירת עונשו של הנאשם, לרבות עונש מאסר.

ה. התחייבות בסך 10,000 ₪ שלא לעבור כל עבירה לפי פקודת הסמים למעט שימוש עצמי והחזקת כלים לשימוש עצמי, במשך שנתיים מהיום או שבועיים מאסר תמורתה אם לא תיחתם. הובהר לנאשם שמשמעות ההתחייבות היא, כי אם יעבור את העבירה בתוך התקופה שצוינה, בית המשפט שיגזור את הדין יהא חייב לחלט את ההתחייבות כקנס.

יש לשלוח לשירות המבחן.

זכות ערעור כחוק לבית המשפט המחוזי בירושלים בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, י"ט חשוון תש"פ, 17 נובמבר 2019, במעמד הצדדים.